

УДК 159.9:378.14

Людмила МАТОХНЮК,
кандидат психологічних наук, доцент,
Комунальний вищий навчальний заклад
“Вінницька академія неперервної освіти”, м. Вінниця

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОБОТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА

У статті розглянуто основні можливості використання хмарних технологій у професійній діяльності практичними психологами загальноосвітніх закладів. Названо методи опрацювання інформації, технології обробки даних через підключених до мережі Інтернет. Описано особливості спільного користування документами, додатками, пошуку інформації, доступності, перегляду файлів. Завдяки використанню Діску Google описано особливості зберігання файлів, можливість ділитися ними з іншими користувачами, синхронізувати файли з різних пристроїв; створювати в інтернеті власні електронні навчальні матеріали, методичні та наукові розробки, дидактичні матеріали, медіатеку, що дозволяє переглянути матеріали інших викладачів за необхідною темою.

Ключові слова: хмарні технології, Google Диск, професійна діяльність, практичний психолог, інформаційно-комунікаційні технології.

Постановка проблеми у загальному вигляді. XXI століття називають століттям інформації. Сучасні інформаційні комп'ютерні технології дедалі більше впроваджують у різні сфери життя, стають невід'ємною частиною сучасної культури, у тому числі і у сфері освіти.

© Матохнюк Л.

Використання інформаційно-комп'ютерних технологій органічно доповнює традиційні форми роботи практичного психолога, розширюючи можливості взаємодії психолога з іншими учасниками навчально-виховного процесу.

Останніми роками все більшої популярності набувають так звані "хмарні технології" та формування мотиваційних потреб використання цього середовища усіма учасниками навчально-виховного процесу і в першу чергу застосування хмарних технологій в управлінській діяльності з метою удосконалення, оновлення, підвищення якості освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми та на які опирається автор показав, що питання використання хмарних обчислень розкрито у роботах Морзе Н. В., Кузьминської О. Г. [1–6], організацію самостійної роботи за допомогою хмарних сервісів Яндекс відображено у роботах Алексанян Г. А. [1], організація віртуальної учительської роботи засобами Google-site досліджується Рождественською Л. В. [2]; різні аспекти щодо впровадження сучасних ІКТ у практичну діяльність психолога розглядалися в дослідженнях О. Адаменко, О. Арестової, А. Бекера, В. Бондаровської, А. Гордєєвої, В. Дюка, І. Котик, В. Ляудіса, Ю. Максименка, Ю. Машбиця, Л. Панченко, Г. Саймана, Ш. Текл, О. Шмельова та інших [1–6].

Отже, **мета статті** – розглянути основні можливості використання хмарних технологій у професійній діяльності практичними психологами загальноосвітніх закладів

Виклад основних результатів дослідження. На сьогодні в системі освіти зроблено важливий крок щодо впровадження інформаційно-комунікаційних технологій. Це стосується поширення мережі Інтернет, опрацювання інформації, технологій обробки даних тощо. Проте це є вже недостатнім для освіти сучасної молоді. Зараз, з появою хмарних технологій, є можливість вирішувати більш складні завдання.

У перекладі з англійської "cloud technology" означає "хмара", тому і вживається термін "хмарні технології". Однак ще одним із варіантів перекладу слова "cloud" є "розсіяний, розподілений". Тобто, опрацювання даних відбувається з використанням не одного стаціонарного

комп'ютера, а розподіляється по комп'ютерах, підключених до мережі Інтернет. Останнім часом робота з хмарними технологіями в освітньому процесі набула стрімкого зростання. Такі компанії, як Microsoft, Apple і Google майже одночасно почали впроваджувати хмарні технології у свої розробки. Так, наприклад, Google надає безліч додатків і сервісів, що допомагають у навчанні: Google Art Project – інтерактивно-представлені популярні музеї світу, Google Docs – онлайнвий офіс, Google Maps – набір карт, Google Sites – безкоштовний хостинг, який використовує вікі-технологію, Google Translate – перекладач, YouTube – відеохостинг, Google Диск – єдиний простір для зберігання файлів і роботи з ними. Вже від майстерності викладача залежить, яким чином він буде використовувати хмарні технології в навчальному процесі. І навіть не обов'язково наявність комп'ютера, ноутбука, планшета, достатньо мати звичайний мобільний телефон з можливістю виходу в мережу Інтернет.

У навчальному процесі можна і доцільно використовувати один із таких хмарних сервісів, як GoogleDrive (Диск Google). У ньому студенти, викладачі можуть не тільки зберігати файли, а й спільно керувати доступом до файлів, редагувати їх. За допомогою GoogleDrive можна миттєво створювати нові документи, електронні таблиці, форми для створення опитувальників та презентації, працювати одночасно з іншими користувачами над одним документом і переглядати зміни, які вносяться в режимі реального часу. Завдяки використанню Діску Google можна зберігати файли, ділитися ними з іншими користувачами, синхронізувати файли з різних пристроїв. Доступ до файлу може бути як у вигляді редагування, так і у вигляді перегляду. Щодо роботи викладача, то Диск Google дозволяє оптимізувати навчально-методичну роботу та створити в інтернеті власні електронні навчальні матеріали, де можуть бути розміщені власні методичні та наукові розробки, дидактичні матеріали, медіатека що дозволяє переглянути матеріали інших викладачів за необхідною темою.

Психолог може у своїй діяльності використовувати Google Диск як єдиний простір для зберігання файлів і роботи з ними. Так, одним і тим же документом одночасно можуть користуватися і психолог і рес-

пондент. Зручним є можливість створення файлів для спільної роботи. Наприклад, готувати спільний проект з колегою, планувати будь-які події або вести облік витрат з партнерами. За допомогою цього сервісу можна завантажувати до “хмари” і мати постійний доступ до будь-яких ваших файлів, у тому числі відеороликів, фотографій, PDF, текстових документів та інших над ними. Разом з іншими користувачами ви можете редагувати документи, презентації і таблиці в режимі реального часу. Крім того, можна залишати коментарі і відповідати на них стосовно файлів будь-якого типу. Якщо психолог в Диску виставляє якесь повідомлення, актуальні новини чи нормативний документ, то користувачі мають можливість прокоментувати загальний документ, і автор отримує цей коментар.

Також зручність полягає в тому, що є можливість захистити файли і забезпечити доступ до них звідусіль, у тому числі з мобільного пристрою. Всі потрібні файли будь-якого формату будуть завжди під рукою – вдома, в офісі або на відпочинку, незалежно від того, з якого пристрою користувач (психолог, респондент, досліджуваний тощо) працює. Слабозорі і незрячі користувачі можуть працювати з Google Диском за допомогою спеціальної програми, що перетворює текст на мову, або скрінрідер. У контексті впровадження в освітній процес інклюзивної освіти досить зручним є використання нових оновлень в GoogleDrive, які зробили сервіс більш доступним для користувачів з вадами зору. Це включає поліпшений доступ до клавіатури, підтримка масштабування, режим високої контрастності і кращої сумісності з зчитувачами екрана.

Для роботи психолога можна використовувати пошук за ключовими словами і фільтрувати результати за типом файлу, за його власником та іншими критеріям. Особливо це зручно, коли ведеться база даних дослідних. Це дає можливість легко знайти особу, переглянути основні дані про неї і прослідкувати за динамікою змін, які відбуваються зі досліджуваним.

За допомогою Google Диску можна розпізнавати текст у відсканованих документах. Наприклад, якщо психолог завантажив документ, наказ, повідомлення, лист, вирізку з енциклопедії, то він зможе розшукати відповідний документ за словами тексту. Крім цього, Google

Диск розпізнає зображення. Якщо психолог зберігає в рубриці “Фото” зображення з конференцій, тренінгів, майстер класів, то при введенні пошукового запиту [Тренінг], вони з’являються в результатах.

Google Диск можна почати використовувати, перейшовши за посиланням drive.google.com/start. Файли і папки можуть спільно використовуватись приватно конкретними користувачами, що мають обліковий запис Google, використовуючи адреси електронної пошти. Файли та папки можна зробити загальнодоступними в інтернеті, це означає, що вони можуть бути проіндексовані пошуковими системами, знайдені і доступні будь-кому. Власник може також встановити рівень доступу. Три запропоновані рівні доступу: “можна редагувати”, “можна коментувати” і “можна переглядати”. Користувачі, що мають доступ для редагування, можуть запрошувати інших до редагування. Таким чином психологи можуть обмінюватися інформацією і працювати з колегами в одному і тому ж документі.

Ще однією особливістю використання Google Диска є робота з Google Формами. За її допомогою є можливість не лише швидко провести опитування, а й скласти список гостей, зібрати електронні адреси для розсилки новин і навіть провести вікторину.

Тести та опитування в достатній кількості подані в навчальних посібниках. Але є такі випадки, коли виникає необхідність скласти тест самому. У цьому випадку один з найпростіших і зручних сервісів – Google Форми. Зручність полягає в тому що, є можливість створити онлайн-тести і автоматично перевірити результати. Google Форми дають можливість створити запитання різних типів. Це можуть бути такі варіанти:

1. Коротка текстова відповідь, яку необхідно ввести самостійно. Зручно використовувати для написання прізвища, імені, та по-батькові учня.

2. Довга текстова відповідь, що складається з кількох абзаців. Підійде для завдань з відкритою відповіддю. Наприклад, опишіть зображення на малюнку.

3. Вибір однієї правильної відповіді з декількох.

4. Вибір декількох правильних варіантів відповідей, які потрібно відзначити галочкою.

5. Вибір однієї правильної відповіді зі списку, який випадає.
6. Таблиця для вибору однієї правильної відповіді в кожному рядку. Підходить для завдань, де потрібно встановити відповідність.
7. Знання точної дати – число, місяць, рік.
8. Час – введення годин, хвилин і секунд.
9. Шкала – виставлення оцінки від 1 до 5.

Відповіді користувачів автоматично зберігаються у Формах, а статистику відповідей, зокрема у вигляді діаграми, можна переглянути просто у формі. Дані також можна відкривати в таблицях. На сторінці створення тесту є можливість для швидкого перегляду статистики результатів. Діаграми та графіки дозволять психологу побачити загальну картину, але не дадуть деталізації результатів по кожному учневі або досліджуваному. Таку інформацію можна отримати у вигляді таблиці. У такому випадку відкриється таблиця з відповідями кожного учасника опитування.

Висновок. У статті розглянуто основні можливості використання хмарних технологій у професійній діяльності практичними психологами загальноосвітніх закладів. Названо методи опрацювання інформації, технології обробки даних тощо через підключених до мережі Інтернет. Описано особливості спільного користування документами, додатками, пошуку інформації, доступності, перегляду файлів. Завдяки використанню Диска Google описано особливості зберігання файлів, ділитися ними з іншими користувачами, синхронізувати файли з різних пристроїв; створювати в інтернеті власні електронні навчальні матеріали, методичні та наукові розробки, дидактичні матеріали, медіатеку, що дозволяє переглянути матеріали інших викладачів за необхідною темою, робота з Google формами.

Тому, перспективою подальших досліджень у даному напрямі буде упровадження в навчально-виховний процес хмарних технологій.

Список використаної літератури

1. Адаменко О. В. Нові технології опитування у педагогічних дослідженнях / О. В. Адаменко // Освіта Донбасу. – 2002. – № 4 (94). – С. 90 – 94.
2. Бурлачук Л. Ф. Психодіагностика : учебник для вузів / Л. Ф. Бурлачук. – Спб. : Питер, 2005. – 351 с.

2. Гершунский Б. С. Компьютеризация в сфере образования : Проблемы и перспективы / Б. С. Гершунский. – М. : Педагогика, 1987. – 264 с.

3. Олейникова Е. Опыт использования в практике школьного психолога информационных компьютерных технологий [Электрон. ресурс] / Елена Олейникова. – Режим доступа : <http://psy.1september.ru/articlef.php?ID=200600312>

4. Основи нових інформаційних технологій навчання : посібник для вчителів / Авт. кол. ; за ред. Ю. І. Костюка АПН України. – К. : ІЗМН, 1997. – 264 с.

5. Хлебалкин И. В. Информационные технологии в психологии / И. В. Хлебалкин. – [Эл.ресурс] / И. В. Хлебалкин, р. д.: http://www.conf.mfua.ru/2005/tesis/2_8.doc

Стаття надійшла до редакції 25.11.2016

Матохнюк Л. Особенности внедрения облачных технологий в работе практического психолога

В данной статье рассмотрены основные возможности использования облачных технологий в профессиональной деятельности практическими психологами общеобразовательных учреждений. Названы методы обработки информации, технологии обработки данных и т. д. через подключенных к сети Интернет. Описаны особенности общего пользования документами, приложениями, поиска информации, доступности, просмотра файлов. Благодаря использованию диска Google описаны особенности хранения файлов, возможность делиться ими с другими пользователями, синхронизировать файлы с различных устройств; создавать в интернете собственные электронные учебные материалы, методические и научные разработки, дидактические материалы, медиатеку, что позволяет просмотреть материалы других преподавателей по необходимой теме.

Ключевые слова: *облачные технологии, Google Диск, профессиональная деятельность, практический психолог, информационно-коммуникационные технологии.*

Matokhniuk L. Cloud Technologies Implementation Features in Practicing Psychologist Activity

This article describes the main features of how to use the cloud technology in the professional activity by practical psychologists at schools.

Listed methods of information processing, data processing technology etc. through the connection to the Internet. Described the specific ways of common usage of the documents, applications, informational search, access, view files. Due to the use of Google Drive described the methods of storage files, how to share them with other users ,how to synchronize files on different devices;to create their own online e-learning materials, teaching and academic development, teaching materials,media library, which allows to review the materials on necessary subject of other teachers.

Keywords: *cloudy technologies, Google Drive, professional activity, practical psychologist, informational and communicative technologies.*